

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

61.

KURIER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 30-го Июля — 1837 — Wilno. Piątek. 30-go Lipca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 23-го Июля.

ВОЖІЕЮ МИЛОСТІЮ

МЫ НИКОЛАЙ ПЕРВЫЙ,
ИМПЕРАТОРЪ и САМОДЕРЖЕЦЪ
ВСЕРОССИЙСКІЙ,

и прочая, и прочая, и прочая.

Установивъ Манифестомъ Нашимъ, въ 1-й день Августа 1834 года изданнымъ, ежегодные частные по Государству рекрутскіе наборы, Повелѣваемъ: произвести въ семь году таковой второй частный наборъ съ слѣдующихъ по очереди губерній южной полосы Имперіи, полагая съ тысячи душъ по пяти рекрутъ, на основаніи особаго распорядительнаго Указа, вмѣстѣ съ симъ Правительствующему Сенату данаго.

Данъ въ лагерѣ подъ Краснымъ-Селомъ, въ 12 день Июля, въ лето Рождества Христова тысяча восемь сотъ тридцать седьмое, Царствованія же Нашего въ двѣнадцатое.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

— Въ Высочайшихъ Указахъ, данныхъ Правительствующему Сенату, 12-го Июля, изображено: „Указомъ 1-го Октября 1831 года, Мы установили: при каждомъ общемъ въ Государствѣ рекрутскомъ наборѣ призывать къ личной воинской повинности однопольцевъ и гражданъ западныхъ губерній.

Манифестомъ сего числа изданнымъ, предназначивъ произвести второй частный наборъ съ губерній южной полосы Государства, Повелѣваемъ: на семь же основаніи собрать по пяти человекъ съ тысячи душъ и съ однопольцевъ и гражданъ губерній: Витебской, Могилевской, Кіевской, Подольской, Волынской, Минской, Виленской, Гродненской и Области Бѣлостокской, согласно Положенію о распорядкѣ воинской ихъ повинности и распорядительному Указу, вмѣстѣ съ симъ Правительствующему Сенату данному.“— Манифестомъ, сего числа изданнымъ, предназначивъ произвести второй частный наборъ съ губерній южной полосы Государства Повелѣваемъ:

1) Наборъ сей начать съ 1-го Ноабря сего года, и окончить оный непремѣнно къ 1-му Января 1838 года.

2) На обмундированіе рекрутъ принимать отъ отдатчиковъ деньги, по цѣнамъ, до крайней возможности уменьшеннымъ, а именно по тридцати по три рубля.

Распоряженія по военной части предоставили Мы Военному Министру, а успешное производство и окончаніе сего набора въ положенный срокъ, возлагаемъ на попеченіе Правительствующаго Сената.“

— Высочайшею Грамотою, 1-го Июля, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена Св. Александра Невскаго, Генералъ-Адъютанты: Оренбургскій Военный Губернаторъ и Командиръ Отдѣльнаго Орен-

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 23-go Lipca.

Z BOŻEY ŁASKI

MY NIKOŁAJ PIERWSZY,
CESARZ i SAMOWŁADCA
WSZECH-ROSSYY,
i t. d. i t. d. i t. d.

Ustanowiwszy Manifestem Naszém, w dniu 1-m Sierpnia 1834 roku wydanym, coroczne częściowe w Państwie zaciągi rekrutów, rozkazujemy: uskutecznić w tym roku drugi taki częściowy zaciąg, z następujących z kolei Gubernij Południowego Pasa Cesarstwa, licząc z tysiąca dusz po pięciu rekrutów, na podstawie osobnego rozrządzającego Ukazu, razem z tém Rządzającemu Senatowi danego.

Dan w obozie pod Krasném-Siołem, 12-go Lipca, roku od Narodzenia Chrystusa tysiąc ośmset trzydziestego siódmego, Panowania Naszego dwunastego.

Na autentyku Własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano:

NIKOŁAJ.

— W Najwyższych Ukazach, danych Rządzącemu Senatowi, 12-go Lipca, wyrażono: „Przez Ukaz 1-go Października 1831 roku, postanowiliśmy: przy każdym powszechnym w Państwie naborze rekrutskim powoływać do osobistej woyskowej powinności jednodworców i hrazdan Gubernij Zachodnich.

Manifestem tego dnia wydanym, postanowiwszy uskutecznić drugi częściowy zaciąg z Gubernij Południowego Pasa Państwa, rozkazujemy: na teyże podstawie wybrać po pięciu ludzi z tysiąca dusz i z jednodworców i hrazdan Gubernij: Witebskiej, Mohilewskiej, Kijowskiej, Podolskiej, Wołyńskiej, Mińskiej, Wileńskiej, Grodzieńskiej i Obwodu Białostockiego, stosownie do Ustawy o rozkładzie woyskowej ich powinności i rozporządzającego Ukazu, razem z tém Rządzącemu Senatowi danego.“— „Manifestem dnia tego wydanym, postanowiwszy uskutecznić drugi częściowy zaciąg z Gubernij Południowego Pasa Państwa rozkazujemy:

1) Nabór ten zacząć dnia 1-go Listopada b. r. a ukończyć go nieodmiennie do 1-go Stycznia 1838 roku.

2) Na umundurowanie rekrutów przyjmować od zdających, pieniądze, podług cen do ostatecznej możliwości umniejszonych, a mianowicie po trzydzieście trzy ruble.

Rozrządzenia w części woyskowej poleciłśmy Ministrowi Woyny, a skuteczne odbywanie i ukończenie tego zaciągu, wkładamy na pieczętliwość Rządzącego Senatowi.“

— Przez Najwyższy Dyplomata 1-go Lipca, Najłaskawiej mianowani Kawalerami Orderu Sw. Alexandra Newskiego, Jenerał-Adjutanci: Orenburski Woenny Gubernator i Dowódca Oddzielnego Korpusu Orenbur-

бургскаго Корпуса, Генераль-Лейтенантъ *Перовскій*, и Генераль-Лейтенантъ *Кавелинъ*.

— Высочайшею Грамотою, 1-го Юля, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена *Св. Александра Невскаго*, Генераль-Адъютантъ Его Императорскаго Величества, Генераль-Лейтенантъ *Адлербергъ*.

— Высочайшимъ Приказомъ, 12-го Юля, Командующій 15-ю Пѣхотною дивизіею, Генераль-Маіоръ *Данненбергъ 1-й*, утвержденъ Начальникомъ сей дивизіи. (С. П.)

— Государственный Совѣтъ въ Департаментъ Законовъ и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ представленіе Министра Внутреннихъ Дѣлъ о зачетѣ Еврейскимъ обществамъ, отдаваемыхъ въ военную службу Евреевъ членовредителей, и признавая и съ своей стороны предположеніе по сему предмету Виленскаго Военнаго Губернатора, Гродненскаго, Мѣскаго и Бѣлостокскаго Генераль-Губернатора уважительнымъ, *мнѣніемъ положи*лъ: оное утвердить, замѣнивъ въ слѣдствіе того 85 статью устава о рекрутской повинности Евреевъ (Свода Законовъ тома IV) слѣдующею: „Если кто въ очередномъ Еврейскомъ семействѣ сдѣлаетъ себѣ поврежденіе для избѣжанія военной службы, то онъ во всякомъ случаѣ обращается въ рекруты, не смотря на поврежденіе; съ семейства же къ которому онъ принадлежалъ, какъ въ замѣну сдѣлавшагося неспособнымъ къ службѣ, такъ и въ наказаніе за неударженіе его отъ членовредженія, берется еще другой способный рекрутъ, преимущественно малолѣтній, по распоряженію Начальства, и оба сии рекрута зачисляются тому семейству за одного; обществу же, къ которому семейство членовредителя принадлежитъ, зачитается сверхъ взятаго на службу способнаго рекрута еще одна треть рекрута за членовредителя. На подлинномъ мнѣніи, собственною Его Императорскаго Величества рукою, написано: „*Быть по сему*.“ Въ Петергофѣ, 3-го Юня 1837 г. (Опуб. Пр. Сен. 11 Юля 1837 г.) (С. В.)

— Государь Императоръ, по Положенію Комитета Гг. Министровъ, въ слѣдствіе представленія Г. Министра Народнаго Просвѣщенія, Высочайше повелѣть соизволилъ: Ординарному Профессору Дерптскаго Университета, Статскому Совѣтнику *Парроту*, дозволить предпринять, въ теченіе лѣта, въ сопровожденіи кандидата *Нешеля* и студента *Лемана*, ученое путешествіе къ Нордъ-Капу, сверхъ лѣтнихъ ваканцій еще на шесть недель, съ сохраненіемъ получаематаго имъ жалованья, и съ выдачею ему на путевыя издержки 4,000 рублей, положенныхъ, по штату Университета, на ученые путешествія.

— Государь Императоръ, по Положенію Комитета Гг. Министровъ, въ слѣдствіе представленія Г. Министра Народнаго Просвѣщенія, Высочайше повелѣть соизволилъ: Лекаря 1-го Отдѣленія изъ казеннокоштныхъ воспитанниковъ Харьковскаго Университета, *Свиридова*, отправить, для усовершенствованія въ Медицинскихъ Наукахъ, на два года въ Берлинъ, Боннъ, Минхенъ и Вѣну, съ производствомъ ему, на содержаніе, по тысячѣ рублей серебромъ въ годъ изъ остаточныхъ суммъ Харьковскаго Университета.

— Въ засѣданіи Императорской Академіи Наукъ, бывшемъ 7-го числа сего Юля, Непременный Секретарь сообщилъ Конференціи, что по всенеподданнѣйшему докладу Г. Министра Народнаго Просвѣщенія, Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ нарядить Комиссію для производствъ опытовъ въ большое видѣ, относительно приспособленія электро-магнитной силы къ движенію машинъ вообще, въ особенности судовъ, по способу Дерптскаго Профессора Г. *Якоби*. Комиссія, состоящая изъ Вице-Адмирала *Крузенштерна*, Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника Барона *Шиллинга фонъ Канштадта*, Корпуса Горныхъ Инженеровъ Полковника *Соболевскаго*, Академиковъ *Фуса*, *Купфера*, *Остроградскаго* и *Ленца*, и одного Офицера изъ Корпуса Корабельныхъ Инженеровъ, имѣетъ начертать планъ, по коему должны производиться тѣ опыты, и представить оныя Г. Министру для доклада Государю Императору. (Ж. М. Н. П.)

Оренбургъ, 22-го Юня.

12-го числа, съ самаго утра, толпа народа осадилъ Орскія въ Оренбургѣ ворота, ожидая прибытія Государя Наслѣдника. Около двухъ часовъ, дневные маяки на кругахъ дали знать о приближеніи Его Высочества. Радостное ура! встрѣтило Цесаревича и провожало Его до самаго Преображенскаго Собора, гдѣ священство приняло Его Высочество съ крестами и молебствіемъ. Изъ собора, Великій Князь изволилъ отправиться въ приготовленный для принятія Его Высочества домъ Военнаго Губернатора. Между тѣмъ и Муфти, собравъ пастру свою, молился о

скаго, Генералъ-Поручникъ *Перовскіи* и Генералъ-Поручникъ *Кавелинъ*.

— Przez Najwyższy Dyplomata, 1-go Lipca, Najłaskawiey mianowany Kawalerem Orderu *Sw. Alexandra Newskiego*, Jenerał-Adjutant Jego Cesarskiej Mości, Jenerał-Porucznik *Adlerberg*.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 12-go Lipca, Dowodzący 15-tą dywizyą Pieszą, Jenerał Major *Dannenberg 1-szy*, utwierdzony Naczelnikiem tej dywizyi. (P. P.)

— Rada Państwa na Departamencie Praw i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy przedstawienie Ministra Spraw Wewnętrznych, o policzaniu gminom żydowskim, oddawanych do wojskowej służby żydów, kaleczących sobie członki, i uznając ze swej strony projekt w tej rzeczy Wileńskiego Wojennego Gubernatora, Grodzieńskiego, Mińskiego i Białostockiego Jenerał-Gubernatora za godny uwagi, przez opinią postanowiła: projekt ten utwierdzić, zamieniwszy na skutek tego 85 artykuł ustawy o Rekruckiej powinności Żydów (Połączenia Praw T. IV), następującym: „Jeżeli kto w kolejney Żydowskiej rodzinie, uczyni sobie kalekim dla uniknienia służby wojskowej, tedy ten w każdym razie bierze się w rekruty, pomimo uszkodzenia; z rodziny zaś, do której on należał, tak na zamiar tego, który się stał nie zdolnym do służby, jako i na ukaranie za niepowściągnięcie go od skaleczenia, bierze się jeszcze drugi, zdolny rekrut, szczególniey małoletni, podług rozporządzenia Zwierzchności; i obay ci rekruci policzają się tej rodzinie za jednego; gminie zaś, do której rodzina skaleczonego należy, policza się oprócz wziętego do służby zdolnego rekruta jeszcze jedna trzecia rekruta za osobę, która sobie kalectwo zadała. Na autentyku Opinii, Własną Jego Cesarskiej Mości ręką napisano: „*Ma być podług tego*.“ W Peterhofie, 3 Czerwca 1837 roku (Op. przez Rz. Sen. 11-go Lipca 1837 roku). (G. S.)

— CESARZ Jego Mość, po nastalém postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, na skutek przedstawienia P. Ministra Narodowego Oświecenia, Najwyżey rozkazać raczył: Zwyczajnemu Professorowi Dorpackiego Uniwersytetu, Radcy Stanu *Parrotowi*, dozwolić przedsięwziąć, w przeciągu lata, w towarzystwie Kandydata *Neszela*, i studenta *Lemana*, uczoną podróż do przyładka Północnego, oprócz letniej wakacyi jeszcze na sześć tygodni, z zachowaniem pobieraney przezeń płacy, i z wydaniem mu na kosztą podróży 4,000 rubli, przeznaczonych w etacie Uniwersytetu na podróże uczono.

— CESARZ Jego Mość, po nastalém postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, na skutek przedstawienia P. Ministra Narodowego Oświecenia, Najwyżey rozkazać raczył: Lekarza 1-go Oddziału z uczniów skarbowych Uniwersytetu Charkowskiego, *Swiridowa*, wysłać dla doskonalenia się w nauce Medyczney, na dwa lata do Berlina, Bony, Monachium i Wiednia, z wydawaniem mu na utrzymanie, po tysiąc rubli srebrem rocznie, z summ pozostałości Uniwersytetu Charkowskiego.

— Na posiedzeniu Cesarskiej Akademii Nauk, dnia 7-go terażniejsz. Lipca, Dożywotni Sekretarz doniósł Konferencyi, że po nayumiższém przełożeniu P. Ministra Narodowego Oświecenia, Cesarz Jego Mość Najwyżey rozkazać raczył: wyznaczyć Kommissyą dla czynienia doświadczeń na wielką skalę, względem zastosowania siły Elektro-Magnetyczney do poruszania machin w powszechności, a szczególniey okrętów, podług sposobu Dorpackiego Profesora P. *Jacobi*. Kommissya, składająca się z Vice-Admirała *Kruzenszterna*, Rzeczywistego Radcy Stanu Barona *Schillinga von Kahnstadt*, Półkownika Korpusu Inżynierów Górniczych *Sobolewskiego*, Akademików *Fussa*, *Kupfera*, *Ostrogradzkiego* i *Lentza*, tudzież z jednego Oficera korpusu Inżynierów okrętowych, ma ułożyć plan, podług którego mają się czynić te doświadczenia, i podać go P. Ministrowi dla przełożenia Cesarzowi Jego Mości. (D. M. N. O.)

Orenburg, 22-go Czerwca.

Dnia 12-go od samego rana, tłum ludu otaczał Orską w Orenburgu bramę, oczekując przybycia Cesarzewicza Następcy. Około godziny drugiej, dzienne telegrafy na kręgach uwiadomiły o przybliżaniu się Jego Wysokości. Radośnie ura! spotkało Cesarzewicza i przeprowadzało Go, aż do Soboru Przemienienia Pańskiego, gdzie duchowieństwo przyjęło Cesarzewicza z krzyżami i modłami. Z Soboru Wielki Xiążę, raczył udać się do przygotowanego na przyjęcie Jego Wysokości domu Wojennego Gubernatora. Tym czasem i Mufty, zebrawszy swą trzodę, składał modły za zdrowie i

здравіи и благоденствіи Его Императорскаго Величества и Наслѣдника Престола Его, и произнесъ по этому поводу краткую, но довольно замѣчательную, рѣчь. Передъ представленіемъ почетнаго караула, Его Высочеству представлены были также начальники дивизіи, бригады и баталіона, а Гражданскій Губернаторъ имѣлъ счастье поднести рапортъ. Въ четыре часа приглашены были къ столу: Военный и Гражданскій Губернаторы и Начальникъ Штаба. Въ шесть часовъ, Корпусный Штабъ и частные воинскіе начальники, имѣли счастье представляться Его Высочеству. За тѣмъ Цесаревичъ, осмотрѣвъ тюремный замокъ, инженерныхъ арестантовъ, богадѣльню, военный госпиталь, строящуюся казарму, баталіонъ военныхъ кантонистовъ, Неплюевское Военное Училище, благоволилъ также посѣтить садъ Военнаго Губернатора и Зауральскую Рощу, изъ коей возвратился, чрезъ пѣшеходный мостъ, пѣшкомъ, въ городъ, гдѣ и осматривалъ работы артезійскаго колодца, углубленнаго досель въ твердомъ красномъ песчаникѣ на 43½ фута. Его Высочество изъявилъ отъносительно всего видѣннаго имъ свое удовольствіе.

На другой день, 15-го числа, Цесаревичъ изволилъ принимать у себя Губернскаго Предводителя Дворянства и наличныхъ дворянъ; потомъ Муфтія, Хана внутренней орды и двухъ Султановъ, правителей средней и западной частей Зауральской орды. Послѣдніе представлялись уже въ Высочайше дарованныхъ имъ казачьихъ мундирахъ. Наконецъ, Оренбургское купечество, Русское и иноземное, имѣло счастье поднести Цесаревичу хлѣбъ-соль. — Отслушавъ обѣдню въ соборѣ, Великій Князь изволилъ осматривать войска, собранныя внѣ крѣпости, недалеко лѣтнихъ бивуаковъ. Послѣ парада, Его Высочество повелѣлъ произвести Башкирскимъ сотнямъ и конной артиллеріи ученье, и объявилъ совершенное свое удовольствіе. — Къ обѣденному столу приглашены были: Военный и Гражданскій Губернаторы, наличные Генералы, Ханъ и Губернскій Предводитель Дворянства.

Въ шесть часовъ вечера, Его Высочество изволилъ отправиться на скачку, учрежденную въ семи верстахъ отъ города, на степной сторонѣ. Вокругъ возвышеннаго холма, установленнаго обитыми сукомъ скамьями, былъ расчищенъ скаковой кругъ въ 4½ версты; подъ холмомъ выстроены красивый и обширный навѣсъ; кромѣ того, поставлены были палатки и одна, убранныя собственно для отдыха Его Высочества, кибитка. Осѣдые, полукочевые и кочевые обитатели края, прикочевали со всѣхъ сторонъ къ празднеству, расположившись на обширной степи живописными толпами, бивуаками и аулами. Цесаревичъ, на проѣздѣ къ скачкѣ, осматривалъ каменный огромный мѣстовой дворъ, и благоволилъ принять явившихся здѣсь отъ степныхъ обитателей, Кайсаковъ, вѣстовыхъ и ординарцевъ, изъ коихъ одинъ имѣлъ медаль за взятіе Парижа, служивъ въ то время охотникомъ въ одномъ изъ казачьихъ полковъ. — Послѣ также по пути аулы Кайсаковъ и Башкирцевъ, Его Высочество, въ разговорахъ съ инородцами, входилъ въ разныя мелочныя подробности отъносительно ихъ быта и жизни. Башкиры просили принять поднесенный ими въ деревянной чашѣ кумысъ, на мѣсто обычнаго хлѣба-соли, чѣмъ, по крайней мѣрѣ, первымъ, служить не могли. — За тѣмъ, по данному Его Высочествомъ разрѣшенію, народъ хлынулъ со всѣхъ сторонъ на таковое угощеніе. Пятьдесятъ лошадей были изготовлены и разложены на шести стахъ большихъ чашкахъ. Послѣ пирушки этой началась скачка, въ три пріема: въ первый разъ, тридцать пять скакуновъ пущены были на четыре круга, или 18 верстъ; во второй разъ 45, а въ третій 105 коней на три круга; наконецъ 10 верблюдовъ проскакали одинъ кругъ. Для каждой скачки назначено было по девяти ставокъ, пожертвованныхъ большею частью Оренбургскимъ купечествомъ: первая ставка, верблюдъ съ алою попоной на чекмени; вторая — лошадь съ алою попоной; а послѣдніи семь, чекмени и халаты равной работы и цѣнности. Къ этому Его Высочество изволилъ еще прибавить отъ себя денежныя награды, и казалось, много потышались оборванными, полунагими дикаренками, изъ коихъ одинъ, проскакавъ въ одинъ духъ 18 верстъ, на вопросъ Его Высочества: „Усталъ ли ты?“ — превратно отвѣчалъ: „Не я скакалъ, лошадь скакала!“ — За тѣмъ Государь Наслѣдникъ подвизжалъ неоднократно къ борцамъ, самороднымъ плясунамъ, музыкантамъ, и изволилъ смотрѣть на продѣлки Киргизскаго баксы, или шамана, который таскалъ живыхъ змѣй въ зубахъ, становился на лезвѣе острой сабли, и проч. — Наконецъ, послѣ кратковременнаго отдыха въ убранный кибиткѣ, Его Высочество осчастливилъ присутствіемъ своимъ Оренбургское Благород-

помышленіе Jego Cesarskiej Mości i Następcy Jego tronu, i miał z tej okoliczności krótką, ale godną uwagi mowę. Przed prezentacją straży honorowej, Jego Wysokości byli także przedstawieni naczelnicy dywizyi, brygady i batalionu, a Gubernator Cywilny miał szczęście podać raport. O godzinie czwartej zaproszeni byli do stołu: Gubernatorowie Wojenny i Cywilny i Naczelnik Sztabu. O godzinie szóstej, Sztab korpusu i częściami naczelnicy wojska mieli szczęście przedstawiać się Jego Wysokości. Potem Cesarzewicz, obejrawszy zamek turemny, aresztantów Inżynierii, szpital, lazaret wojskowy, budujące się koszary, batalion kanonistów wojskowych, Neplujewską Szkołę wojskową, raczył także odwiedzić ogród Gubernatora Wojennego i Gay Zauralski, z którego powrócić piechotą przez most pieszochodny, do miasta, gdzie oglądał roboty odbywające się około wiercenia studni artezyjskiej, wygłębionej dotąd w twardym czerwonym piaskowcu do 43½ stop. Jego Wysokość oświadczył ze wszystkiego, co widział, swoje zadowolenie.

Nazajutrz, dnia 15-go, Cesarzewicz Jego Mość raczył u siebie przyjmować Gubernialnego Marszałka Dworzanstwa i obecnych dworzan; potem Muftęgo, Chanę ordy wewnętrznej i dwóch Sułtanów, Rządców średniej i zachodniej części ordy Zauralskiej. Ci ostatni przedstawili się już w Narwyrze darowanych im kozackich mundurach. Nakoniec, kupiectwo Orenburskie, Ruskie i innych narodów, miało szczęście ofiarować Cesarzewiczowi chleb i sól. — Po wysłuchaniu Mszy Świętej w Soborze, Wielki Xiążę raczył przeglądać wojsko, zebrane zewnątrz twierdzy, niedaleko od letnich biwaków. Po paradzie, Jego Wysokość, kazał odbyć Baszkirskim sęcinom i konnej artylleryi ćwiczenie, i oświadczył zupełne swe zadowolenie. — Na obiad do stołu zaproszeni byli: Gubernatorowie Wojenny i Cywilny, obecni Jenerałowie, Chan i Gubernialny Marszałek Dworzanstwa.

O godzinie szóstej wieczorem, Jego Wysokość raczył udać się na gonitwy, urządzone o siedm wiorst od miasta, na stronie stepowej. Na około wysokiej góry, ustawionej obitemi suknom ławkami, było zrobione koło gonitwne, mające obwodu 4½ wiorsty; pod wzgórkiem urządzony był piękny i obszerny pawilon; prócz tego rozbite były namioty i jedna, ubrana właściwie dla odetchnienia Jego Wysokości, kибитка. Osiedli, półkoczujący i koczujący mieszkańcy kraju, ze wszech stron przykoczowali na uroczyść, rozłożywszy się na rozległym stepie malowniczymi kupami, biwakami i aulami. Cesarzewicz Jego Mość, jadąc do miejsca gonitw, oglądał murowany ogromny dom zamianowy, i raczył przyjąć wysłanych tu przez stepowych mieszkańców, Kaysaków, posyłkowych i ordynansów, z których jeden na medal za wzięcie Paryża, jako służył na ówczas za ochotnika w jednym z półków kozackich. — Odwiedziwszy także w drodze aul Kaysaków i Baszkirów, Jego Wysokość, w rozmowach z innoplemiennikami, rozpytywał się o różne drobne szczegóły ich bytu i życia. Baszkirów prosili o przyjęcie ofiarowanego przez nich w drewnianej czaszy kumysu, zamiast zwykłego chleba-soli, czém, przynajmniej, pierwszym służyć Mu nie mogli. — Potem, za danym Jego Wysokości rozkazem, lud ze wszech stron rzucił się na ławką ucztę. Pięćdziesiąt koni było przygotowanych i rozłożonych na sześciuset wielkich misach. Po tej uczcie rozpoczęły się gonitwy, trzykrotne: pierwszy raz trzydzieści pięć biegunów puszczono na czterech kołach, czyli 18 wiorst; drugi raz 45, a trzeci 105 koni na trzy koła, nakoniec 10 wielbłądów przebiegło jedno koło. Dla każdej gonitwy naznaczono było po dziewięć stawek, po większej części ofiarowanych przez Orenburskich kupców: stawka pierwsza, wielbłąd z czerwoną opołą na czekmeni; druga — koń z czerwoną opołą; a ostatnie siedm, czekmenie i chałaty różney dobroci i wartości. Jego Wysokość raczył jeszcze dodać od siebie nagrody pieniężne, i zdaje się, że bardzo się cieszył z obdarłej, półnagiej dziczy, z których jeden, przebiegłszy bez odpoczynku 18 wiorst, na zapytanie Jego Wysokości: „Czy zmordowałeś się?“ — Z powagą odpowiedział: „Nie ja biegłem, koń biegł!“ — Potem Następcę Cesarzewicz niejednokrotnie podjeżdżał do zapasników, nieuczonych tancerzy, muzykantów, i raczył patrzeć na sztuki Kirgizkiego baksy, czyli szamana, który nosił w zębach żywe węże, stawał na ostrzu wyostrego pałasza, i t. d. — Nakoniec po krótkim wytchnieniu w ubranej kибитce, Jego Wysokość uszczęśliwił swą obecnością Orenburskie Szlachetne Zgromadzenie, zebrane podurządzoną kolumnadą; przedzielił słupów były zawieszono parusinowemi tarczami; budowa wierzchu do dołu, wewnątrz i zewnątrz była oświecona; Cesarzewicz Jego Mość raczył uczestniczyć w tańcach, i pó-

ное Общество, собравшееся подъ устроенною колоннадою: промежутки столбовъ были забраны парусными щитами; зданіе сверху донизу, внутри и снаружи было освѣщено; Государь Цесаревичъ благоволилъ участвовать въ танцахъ, и возвратился въ породъ далеко за полночь, объявивъ совершенное удовольствіе свое, и провзжая, отъ мѣста скачки до самой квартиры, по ярко освѣщенному пути, по коему несмѣтныя толпы народа продолжали Его Высочество громкими восклицаніями.

На третій день, 14 числа, Великій Князь удостоилъ присутствіемъ своимъ разводъ, передъ конемъ повелѣлъ произвести баталіонное ученье. Въ десять часовъ, Его Высочество изволилъ отправиться, въ сопровожденіи свиты и Корпуснаго Командира, въ Илецкую Защиту, въ бо-ти верстахъ отъ Оренбурга. По степному пути этому, сотни Башкирскихъ колычужниковъ имѣла счастье конвоировать Цесаревича, а Киргизскіе аулы, которые въ то же время были на ходу, по случаю перекочевки ихъ, удостоились особаго вниманія и милости Его Высочества, и были имъ одарены. — Осмотрѣвъ Илецкіе соляные промыслы, Государь Наслѣдникъ возвратился къ шести часамъ въ Оренбургъ.

Во Вторникъ, 15-го Іюня, въ пять часовъ утра, Государь Цесаревичъ изволилъ отправиться въ г. Уральскъ. Во всѣхъ казачьихъ станицахъ, на разстояніи почти трехъ сотъ верстъ, старъ и малъ встречали радостно и почтительно Высокаго Атамана своего.

Его Высочество прибылъ въ Уральскъ въ первомъ часу ночи; красивый каменный городъ былъ освѣщенъ великолѣпно, и равно и самый путь при въѣздѣ; широкая улица сдѣлалась тѣсною, едва проходимою. Наказный Атаманъ и Полицмейстеръ поднесли Его Высочеству, у подъѣзда Атаманскаго дома, рапорты. На другое утро, въ девять часовъ, представлены были: отставный Генералъ, служащій и отставные Штабъ-Офицеры, и Государь Наслѣдникъ удостоилъ каждого нѣсколькими словами. За тѣмъ ивились вѣстовые и ординарцы отъ 1-го Лицѣйнаго баталіона, отъ войска и отъ Лейбъ-Гвардейскаго взвода, а казаки, торговцы иногородное сословіе и духовенство казаковъ-Мусульманъ, поднесли Государю Наслѣднику, на пути Его Высочества къ подъѣзду, хлѣбъ-солъ. Въ десять часовъ, Цесаревичъ изволилъ отправиться въ единоверческій соборъ, оттуда въ церковь Казанскую, освѣщенную только за седмицу предъ тѣмъ, въ Войсковую Канцелярію, въ баталіонную церковь и, наконецъ, къ закладкѣ церкви Св. Александра Невскаго.

Послѣ этого, Государь Наслѣдникъ изволилъ отправиться на примѣрное рыболовство, гдѣ по пушкѣ и со всѣми обычными обрядами, казаки пустились на бударахъ своихъ сперва на вѣчную плавню, или такъ называемое северное рыболовство, потомъ сдѣлали ударъ на осеннее, гдѣ плаваютъ парами или связками; въ это время Его Высочество выѣхалъ по рѣкѣ, впередъ на катеръ, съ Гурьевскими гребцами; крутой берегъ покрытъ былъ тмою народа; по всѣмъ отмелямъ бродили взрослые, дѣти и бабы; казаки верхами толпились, стоя по самую холку въ водѣ, а ребятишки, казачьи малолѣтки, выстроившись по всему правому берегу, кидались съ яру, до пяти сажень вышиною, въ воду, прыгая послѣдовательно одинъ за другимъ, по мѣрѣ приближенія къ нимъ катера съ Атаманомъ Царской крови. Приставъ къ нарочно устроенному плоту съ бесѣдкой, обитой внутри алымъ сукномъ, Его Высочество внимательно разсматривалъ всѣ рыболовные снаряды, примѣрное багреніе или зимнее рыболовство, для чего въ помостъ прорублены были, какъ на льду, проруби, при чемъ Государь Наслѣдникъ удостоилъ почтить промыселъ этотъ своеручнымъ опытомъ багренія; наконецъ сдѣлавъ, также водолазами, опыты ловли осетровъ подъ учугумъ, ручнымъ крючкомъ, называемымъ *обрашкой*.

Къ обѣденному столу приглашены были всѣ главнѣйшіе и многіе изъ второстепенныхъ чиновниковъ, и Его Высочество благоволилъ наполнить задравный кубокъ за благоденствіе Уральского войска.

Послѣ обѣда, Государь Наслѣдникъ изволилъ ошачастливить посѣщеніемъ своимъ супругу Наказнаго Атамана; потомъ осматривалъ Войсковое Училище, выставку и домъ, назначенный подъ дѣвичье училище.

Одаривъ конвой, рыболовъ, вѣстовыхъ, ординарцевъ, бѣдныхъ и новую церковь, Государь Наслѣдникъ, на слѣдующее утро въ шесть часовъ изволилъ отправиться чрезъ Уметы на Бузулукъ. (С. П.)

Редутъ-Кале, 17-го Іюня.

Положеніе 4-го Іюня 1836 года, которымъ да-

жно по полнотѣ повѣрить до miasta, ошачастлививъ зупелне swe ukontentowanie, przejeżdżając od miejsca wyścigow do samej kwatery, drogą rzęsiście oświeconą, na której niezliczone tłumy ludu przeprowadzały Jego Wysokość głośnie mi okrzykami.

Dnia 14, Wielki Xiążę udarował swą obecnością zmianę straży, przed którą kazał odbyć batalionowe ćwiczenie. O godzinie dziesiątej Jego Wysokość raczył udać się, w towarzystwie orszaku i Dowódcy Korpusu, do warowni Ileckiej, o 60 wiorst od Orenburskiej odległej. Przez tę stepową drogę, Setnia Baszkirów pancerników, miała szczęście konwojować Cesarzewicza, a Kirgizskie аулы, które w tymże czasie były w podróży, z przyczyny ich przekoczowywania na miejsce inne uszczęśliwieni zostali szczególną uwagą i łaską Jego Wysokości, i zostali przezeń obdarzeni. — Obejrawszy Ileckie łomy soli, Cesarzewicz Następca o godzinie szóstej powrócił do Orenburga.

We wtorek, dnia 15-go, o godzinie piątej z rana, Cesarzewicz Jego Mość raczył wyjechać do m. Uralska. We wszystkich kozackich stanicach, na przestrzeni prawie trzechset wiorst, starzy i mali spotykali z radością i uszanowaniem Wysokiego swego Attamana.

Jego Wysokość przybył do Uralska o godzinie pierwszej w nocy; piękne murowane miasto było wspaniale oświecone, jako też i sama droga przy wjeździe; ulica szeroka stała się ciasną, tak, iż z trudnością można było przez nią przechodzić. Zarządzający Attaman i Policmeyster podali Jego Wysokości, u ganku Attamańskiego domu, raporta. Nazajutrz o godzinie dziewiątej byli przedstawieni: odstawni Jenerał, służący i odstawni Sztabs-Oficerowie, a Cesarzewicz Następca zaszczycił każdego kilku wyrazami. Potem przybyli posyłkowi i ordynansie 1-go batalionu liniowego, z wojska i plutonu Leyb-Gwardyi, a kozacy, kupcy miast innych i duchowieństwo Kozaków-Musulmanów, ofiarowali Cesarzowi Następcy, podczas iścia Jego Wysokości ku gankowi, chleb-sól. O godzinie dziesiątej, Wielki Xiążę raczył udać się do Soboru, żąd do cerkwi Kazaniskiej, poświęconej przed tygodniem, do Kancellaryi Woyskowej, do cerkwi batalionowej i, nakoniec, na miejsce założenia Cerkwi Sw. Alexandra Newskiego.

Potem, Cesarzewicz Następca raczył udać się na miejsce okazać rybołówstwo, gdzie powysztżali i ze wszystkimi zwykłymi obrzędami, kozacy puścili się na swych budarach naprzód sposobem wiosennym, albo tak nazywanem rybołówstwem siwrocznem, potem zarzucili na sposób jesienny, gdzie pływają parami lub zwiazkami; w tym czasie Jego Wysokość wyjechał rzeką przodem na kutrze, z wioslarzami Gurjewskimi; spadzisty brzeg pokryty był množstwem ludu; po wszystkich mieliznach brodzili dorośli, dzieci i baбы; kozacy cisnęli się konno, stojąc po sam pas w wodzie, a dzieci, uszykowawszy się na całym prawym brzegu, rzucali się do wody z góry, do pięciu sążni wysokości, skacząc koleją jeden po drugim, w miarę przybliżania się ku nim kutra z Attamanem Krwi Cesarzkiej. Przybiwszy do umyślnie urządzonego płyту z altaną, obitą wewnątrz czerwonym suknem, Jego Wysokość opatrywał wszystkie rybackie narzędzia, bosaki i oście, czyli do zimowego łowienia, na jakowy cel w pomociе porobione były jak w lodzie, przegęby, przy czem Cesarzewicz Następca raczył uszczęśliwić ten przemysł własnoręczną próbą łowienia ościami; nakoniec, nurki zrobili próbę łowienia jesiotrów w jazach, ręcznym krukiem, nazywanym *obrazką*.

Na obiad do stołu zaproszeni byli wszyscy urzędnicy znaczniejsi i wielu drugiego stopnia, a Jego Wysokość raczył napełnić wiwatowy kubek za pomysłność wojska Uralskiego.

Po obiedzie, Cesarzewicz Następca, raczył uszczęśliwić swem odwiedzeniem małżonkę Zarządzającego Attamana; potem oglądał szkołę woyskową, wystawę i dom przeznaczony na szkołę dziewcząt.

Obdarzwszy konwoy, rybaków, posyłkowych, ordynansów, ubogich i nową cerkiew, Cesarzewicz Następca, nazajutrz z rana o godzinie szóstej, raczył wyjechać przez Umety na Buзулукъ. (P. P.)

Redut-Kale, 17-go Czerwca.

Ustawa 4-go Czerwca 1836 roku, przez którą darowa-

ровано купцамъ право, по произволу ихъ, очищать по нѣкойно иностранные товары въ Тифлисской или въ Редутъ-Кальской Таможнѣ, много способствовало разширенію торговли въ нашемъ портѣ и вообще значительно облегчило торговые обороты въ Черноморскихъ областяхъ. До того времени, привозимые изъ-за границы товары не могли быть очищаемы въ здѣшней таможнѣ, и торговцы обязаны были отправлять ихъ въ Тифлисъ, на складку. Часть товаровъ, такимъ образомъ очищенныхъ въ Тифлисъ, привозилась обратно на продажу въ Редутъ-Кале и другія мѣста Мингреліи, Имеретіи и Абхазіи, что и возвышало напрасно цѣну товаровъ отъ 1½ до 2 рублей серебромъ на пудъ. Теперь купцы, пользуясь данною имъ свободою, очищаютъ въ Редутъ-Кале нѣкоторую часть полученныхъ ими грузовъ и снабжаютъ уже непосредственно иностранными товарами города Кутаисъ и Гори, лежащіе на Тифлисской дорогѣ и служащіе рынками для потребленія всей Имеретіи, Мингреліи, Грузіи и Карталиніи. Въ нынѣшнемъ году, по случаю экспедиціи, предпринятой противъ Черкесскихъ береговъ и значительнаго стеченія тамъ войскъ, купцы находятъ сбытъ еще выгоднѣе въ приморскихъ мѣстахъ Сухумъ-Кале, Бамборахъ и Гаграхъ, куда товары отправляются изъ нашего порта моремъ на мелкихъ Турецкихъ судахъ, называемыхъ кочермами, въ которыхъ грузить можно отъ 600 до 1,000 пудовъ. — Если, какъ утвѣждаютъ, скоро приведено будетъ въ дѣйствіе предположеніе главнаго начальства объ устройствѣ прямой дороги, отъ Кутаиса въ Ахалцыхъ, чрезъ мѣстечко Багдаты, гдѣ теперь съ трудомъ могутъ проходить выюныя лошади, тогда торговля наша сдѣлается еще значительнѣе и принесетъ несомнѣнную пользу многимъ провинціямъ Закавказскаго края; ибо иностранные товары, минуя Тифлисъ, будутъ провозиться прямо изъ Редутъ-Кале, чрезъ Кутаисъ, въ Ахалцыхъ, Гумры и во всю Армянскую область; до сего же времени, всѣ тѣ мѣста получаютъ иностранные товары исключительно изъ Тифлиса, что составляетъ въ иныхъ случаяхъ болѣе 300 верстъ излишняго перѣзда по затруднительнымъ дорогамъ. — Изъ числа иностранныхъ товаровъ, привозимыхъ въ Редутъ-Кальскій портъ, главнѣйшій предметъ составляетъ сахаръ рафинадъ; прочіе суть въ особенности: кофе, шампанское вино, портеръ, сталь и нѣкоторые красильныя вещества. (Рус. Ин.)

Варшава, 2-го Августа.

По окончаніи работъ для передѣлки Пярскаго Костела при Долгой улицѣ въ Греко-Россійскій Соборъ, сегодня происходило торжественное открытіе посвященіе сего Собора Е. Высочайш. Антоніемъ Епископомъ Варшавскимъ.

— Прош. м. 28 ч. между 10 и 11-мъ час. вечера, надъ нашимъ городомъ показалось особенное явленіе. Сперва видно было нѣсколько бѣлыхъ столбовъ, которые наконецъ обратились въ зарево кроваваго цвѣта. Оно то увеличивалось, то уменьшалось, потомъ блѣднѣло, и наконецъ раздѣляясь на большое количество drobныхъ бѣлыхъ столбовъ, исчезло. Явленіе это продолжалось по крайней мѣрѣ три четверти часа. — 29 ч. вечеромъ чрезъ полчаса по закатѣ солнца опять замѣчено явленіе на подобіе Сѣвернаго сіянія, не долго продолжавшееся. Въ это время небо совершенно было ясно, ночный сумракъ былъ еще не полный. Магнитная стрѣлка обнаружила явную перемену и на половину градуса подвинулась къ Западъ. (G. C.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція.

Парижъ, 21-го Юля.

Вчера Король Бельгійскій съ Королевою и сыномъ своимъ Герцогомъ Брабантскимъ, выѣхалъ изъ Нелли въ Брюссель.

— Г. Яковъ Костъ Редакторъ журнала *Temps* и Г. Пажъ (изъ Аррѣгскаго департамента), членъ Палаты Депутатовъ, и одинъ изъ дѣятельнѣйшихъ сотрудниковъ упомянутого журнала, наименованы кавалерами ордена Почетнаго Легіона.

— Правительство сегодня получило слѣдующую телеграфическую депешу изъ Бордо отъ 19 ч.: „Кажется, что *Донъ-Карлосъ* намѣренъ пробраться въ Королевство Мурціи; 11-го ч. онъ вышелъ изъ Торреса и оставивъ по лѣвой рукѣ Валенцію, обратился путемъ въ Лирію. *Ораа* того же числа находилась въ Ксерикъ; *Буэренсъ* достигъ Теруэля и слѣдовалъ далѣе, чтобы соединиться въ Мойя съ *Ораа*. *Эспартеро* пишетъ отъ 12-го ч. что онъ слѣдуетъ по направленію на Деру и Сетину, чтобы соединиться съ *Буэренсомъ*. Отдѣленія Карлистскихъ войскъ подъ начальствомъ *Лангостеры* стоявшія въ окрестностяхъ Сарагоссы, отступили въ Белхиту; дорога

по купцамъ, подлугъ ихъ воли, оплѣщать что за товары заграничные въ Тифлисской или Редутъ-Кальской таможнѣ, много способствовало разширенію торговли въ нашемъ портѣ и вообще значительно облегчило торговые обороты въ Черноморскихъ областяхъ. Передъ тѣмъ, привозимые изъ-за границы товары не могли быть очищаемы въ здѣшней таможнѣ, и торговцы обязаны были отправлять ихъ въ Тифлисъ, на складку. Часть товаровъ, такимъ образомъ очищенныхъ въ Тифлисъ, привозилась обратно на продажу въ Редутъ-Кале и другія мѣста Мингреліи, Имеретіи и Абхазіи, что и возвышало напрасно цѣну товаровъ отъ 1½ до 2 рублей серебромъ на пудъ. Теперь купцы, пользуясь данною имъ свободою, очищаютъ въ Редутъ-Кале нѣкоторую часть полученныхъ ими грузовъ и снабжаютъ уже непосредственно иностранными товарами города Кутаисъ и Гори, лежащіе на Тифлисской дорогѣ и служащіе рынками для потребленія всей Имеретіи, Мингреліи, Грузіи и Карталиніи. Въ нынѣшнемъ году, по случаю экспедиціи, предпринятой противъ Черкесскихъ береговъ и значительнаго стеченія тамъ войскъ, купцы находятъ сбытъ еще выгоднѣе въ приморскихъ мѣстахъ Сухумъ-Кале, Бамборахъ и Гаграхъ, куда товары отправляются изъ нашего порта моремъ на мелкихъ Турецкихъ судахъ, называемыхъ кочермами, на которые можно загрузить отъ 600 до 1,000 пудовъ. — Если, какъ насъ заставляютъ думать, скоро будетъ въ дѣйствіе предположеніе главнаго начальства объ устройствѣ прямой дороги, отъ Кутаиса до Ахалцыхъ, чрезъ мѣстечко Багдаты, гдѣ теперь съ трудомъ могутъ проходить выюныя лошади, тогда торговля наша сдѣлается еще значительнѣе и принесетъ несомнѣнную пользу многимъ провинціямъ Закавказскаго края; ибо иностранные товары, минуя Тифлисъ, будутъ провозиться прямо изъ Редутъ-Кале, чрезъ Кутаисъ, въ Ахалцыхъ, Гумры и во всю Армянскую область; до сего же времени, всѣ тѣ мѣста получаютъ иностранные товары исключительно изъ Тифлиса, что составляетъ въ иныхъ случаяхъ болѣе 300 верстъ излишняго перѣзда по затруднительнымъ дорогамъ. — Изъ числа иностранныхъ товаровъ, привозимыхъ въ Редутъ-Кальскій портъ, главнѣйшій предметъ составляетъ сахаръ рафинадъ; прочіе суть въ особенности: кофе, шампанское вино, портеръ, сталь и нѣкоторые красильныя вещества. (R. In.)

Варшава, дня 2 Сіерпня.

По окончаніи работъ около преобразованія костіола Пярскаго при улицѣ Длугей, на катедру Греко-Россійскую, odbyto się dziś uroczyste otwarcie i poświęcenie tejże katedry przez J.W. JX. Antoniego, Biskupa Warszawskiego.

— D. 28 z. m. w. wieczor między godziną 10 a 11, szczególny meteor widziany był nad naszym miastem. Naprzed pokazało się kilka słupów białych, które następnie zmieniły się w łunę koloru krwawo-czerwonego. Ta raz powiększała się, to się znowu zmniejszała, wreszcie, błędną, poczem podzieloną na niezmierną ilość białych drobnych słupów, znikła. Zjawiało to trwało najdłużej trzy kwadransy. — Dnia 29 z. m. wieczorem, w pół godziny po zachodzie słońca, widziano znowu fenomen podobny do zorzy północnej, krótko trwający. Niebo przytém było zupełnie pogodne, ciemność nocna jeszcze niezupełna. Igła magnesowa widoczną zmianę okazała, i na pół stopnia ku zachodowi się posunęła. (G. C.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Франція.

Парижъ, дня 21-го Липца.

Вчера Король Бельгійскій съ Королевою и сыномъ своимъ Херцогомъ Брабантскимъ выѣхалъ изъ Neuilly do Bruxelli.

— P. Jakób Coste, Редакторъ газеты *Temps* и P. Pajes (зъ департамента Аррѣге), Членъ Избы Депутатовъ, одинъ изъ наичиннѣйшихъ сотрудниковъ упомянутого ежедневника, мianowani zostali Kawalerami orderu Legii honorowej.

— Rząd otrzymał dzisiaj następującą depeszę telegraficzną z Bordeaux pod d. 19: „Zdaje się, iż *Don Karlos* zamierza udać się do Królestwa Murcyi; opuścił on 11 d. Torres i zostawiwszy polewoy stronie Walencyę, ruszył drogą na Liria. *Oraa* tegoż dnia był w Xerica; *Buërens* doszedł do Teruel i natychmiast daley wyruszył, aby w Moya połączyć się z *Oraa* *Espartero* pisze pod 12 dnia, iż on udał się na Dera i Cetina, aby się połączyć z *Buërensem*. Karolistowskie oddziały pod dowództwem *Langostery*, które stały w okolicach Saragossy, odstąpiły do Belchite; droga jest zupełnie wolną i opóźnione poczty Madryckie już przybyły. Wiadomości z tej stolicy dochodzą aż do ... (ciemność

совершенно свободна и опоздавшая Мадридская почта прибыли. Извѣстия изъ этой столицы доходятъ до... (По наступившей ночи сообщеніе прервано).

— Изъ Байонны пишутъ отъ 17-го ч. Одинъ изъ Ст. Себастьяна прибывшій сюда Офицеръ рассказываетъ, что полкъ *Королева* взбунтовался и что Генераль *Дуресви* не будучи въ состояннн возстановить порядка, объявилъ Муниципалитету, что онъ ему предоставляет трудъ образумить взбунтовавшихся солдатъ. Между тѣмъ Испанскій Консулъ получилъ письма изъ Ст. Себастьяна отъ вчерашняго числа, въ которыхъ ни слова не сказано объ этомъ возмущеннн. Всѣ Карлистскіе чиновники находившіеся въ Эстеллѣ, возвратились въ Толосу.

— Здѣсь сегодня не получены Мадридскіе журналы и письма, но по выше приведенной депешѣ можно надѣяться, что завтра придутъ опоздавшая почта.

22-го Іюля.

Вчера занимался Король въ Нѣльи съ Министрами Народнаго Просвѣщенія, Внутреннихъ Дѣлъ и Юстиціи и принималъ потомъ Герцога *Фриаса* и Префекта Сенскаго Департамента.

— Министры заняты теперь вопросомъ, кому вѣрить экспедицію въ Константиноу, Генералу ли *Дамремонту* или Генералу *Бюжо*? Скорѣе кончится тѣмъ, что для избѣжанія несогласій и жалобъ, Герцогъ *Орлеанскій* приметъ главную команду надъ экспедиціею.

— Такъ какъ по случаю отобранія недавно у Г-на *Вальш* Редактора жур. *Mode*, многихъ писемъ а въ слѣдствіе сего дѣлаемыхъ теперь обысковъ въ домахъ и пересмотра бумагъ извѣстныхъ легитимистовъ *Женудз* и *Берриерз*, различно возставали противу такого поступка, разныхъ партій журналы, то *Монитерз* оправдывая Правительство въ дѣлаемыхъ ему упрекахъ, напечаталъ статью, въ которой доказываетъ, что все это произошло по силѣ закона, котораго никто не можетъ и не долженъ стѣснять, а не по произволу. До сихъ поръ (пиш. сей журналъ) не прилично никому говорить, что эти бумаги или касающійся ихъ поступокъ, заслуживаютъ наказаніе; но нельзя также и противурѣчить сему. Правосудіе произведши совѣстные изслѣдованія, сдѣлаетъ заключеніе по сему предмету. Амнистія была вмѣстѣ дѣломъ великодушія и силы; Правительство издавая оную вовсе не имѣло намѣренія упускать изъ рукъ свое оружіе; при томъ не престанемъ обращать вниманіе правосудія на партію, которая въ отчаяніи отъ того, что новая династія все болѣе укрѣпляется, кажется употребляетъ всѣ мѣры, чтобы спокойствіе Государства возмутить преступными происками. Если начальство признало нужнымъ сдѣлать обыскъ у сихъ трехъ лицъ, то навѣрно подобныя мѣры были нужны, что полученные донесенія сдѣлали ихъ необходимыми, и что наконецъ только духъ партій можетъ возставать противъ такого поступка.

— Увѣдомляютъ изъ Марселя, что на паракодѣ *Leonidas* умеръ человекъ съ явными признаками моровой язвы. Начальство здоровья тотчасъ предприняло мѣры необходимой предосторожности, помянутый же корабль надлежащимъ образомъ отдѣленъ.

— Въ *Constitutionnel* содержится: „Походъ *Донъ-Карлоса* въ Валенцію былъ втроемъ на основаніи извѣстій, которыми несправедливо вѣрили безусловно. Живущіе въ предметяхъ Валенціи приверженцы *Донъ-Карлоса*, увѣрили его именемъ народа всего города, о сдачѣ его, еслибъ онъ только подошелъ ближе. Увлеченный такимъ обѣщаніемъ *Донъ-Карлосъ*, даже сошелъ съ Мадридской дороги безъ пушекъ и обратился къ Валенціи, но смѣло и дѣлательное обращеніе тамошнихъ жителей, уничтожили всю его надежду, по сему, онъ теперь находится на равнинахъ Валенціи окруженный 30,000 Христиановъ идущихъ противу него разными путями. Если Генералы Королевы упустятъ его теперь изъ сѣти, въ которую онъ запутался, это будетъ для нихъ непростибельною ошибкою требующею отъ нихъ большой отвѣтственности.

— Окончаніе прерванной вчера депеши изъ Бордо отъ 19 ч. содержитъ слѣдующее: „Извѣстия изъ Мадрита доходятъ до 15-го ч. Тамъ господствовало совершенное спокойствіе. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, смѣнилъ Г. *Акуна*, членъ собранія Кортесовъ.

— Когда кромѣ церкви Аббата *Шателъ* на бульварѣ Ст. Денисъ, полиція также закрыла Французскую церковь въ Клиши, то по сему поводу журналы опять начинаютъ вопросъ, въ какой степени свобода Богослуженія, предписанная установленіемъ, простирается на исповѣданія не признанныя Правительствомъ.

— Говорятъ, что *Абдель-Кадеръ* рѣшился отправитъ въ Парижъ торжественное посольство къ

прервала удѣленіе далшихъ wiadomości).

— Z Bayonny piszą pod d. 17. Jeden z St. Sebastian tu przybyły oficer, opowiadał, iż półk *Królowa* zbuntował się, oraz, że Jenerał *Jaureguy*, który nie mógł przywrócić porządku, oświadczył municypalności, że jej zostawia przywieść do posłuszeństwa żołnierzy, rokosz wszczynających. Tymczasem Konsul Hiszpański otrzymał listy z San Sebastian daty pozawczorayszey, w których ani słowa nie ma o tém powstaniu. Wszyscy Karolistowscy urzędnicy, znajdujący się w Estella, powrócili do Tolozy.

— Tutaj dzisiaj nie otrzymano jeszcze ani gazet, ani listów z Madrytu, jednakże podług wyżej przywiedzionej depeszy spodziewać się należy, że opóźnione pocztę jutro nadejdą.

Dnia 22.

Wczora Król w Neuilly pracował z Ministrami Narodowego Oświecenia, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości, poczem przyjmował Xięcia *Frias* i Prefekta Departamentu Sekwany.

— Ministrowie zajęci są teraz pytaniem, komu powierzyć wyprawę do Konstantyny, czy Jenerałowi *Damremont*, czy Jenerałowi *Bugeaud*? Skończy się najprędzej na tém, że dla uniknienia niechęci i uzaleń, Xiąże *Orleans* obejmie naczelne tej wyprawy dowództwo.

— Gdy z powodu zabrania niedawnym czasem licznych listów, Panu *Walsh*, redaktorowi dziennika *Mode*, a następnie przedsiębranych teraz przetrząsań domów i papierów znanych legitymistów P.P. *Genoude* i *Berryer*, powstawały rozmaicie przeciwko podobnemu postąpieniu różney barwy dzienniki, *Monitor* dla usprawiedliwienia Rządu z czynionych zarzutów, umieścił w tym przedmiocie artykuł, w którym dowodzi, że to, co się stało, jest skutkiem woli prawa, której nikt tamować nie może i nie powinien, bynajmniej zaś dowolnego postępowania. „Dotąd (powiada tenże dziennik) nie przystoi nikomu mówić, że owe papiery lub względem nich postąpienie, są kary godne; ale przeczyć temu nikt także nie może. Sprawiedliwość dopełniwszy sumiennych dochodzeń, wyrzecz w tym względzie. Amnestya była zarazem ozytem wspaniałomyślności i siły; udzielając ją, Rząd nie miał bynajmniej zamiaru wypuszczać broń swoją z ręki; nieprzestanie też zwracać uwagi sprawiedliwości na owe stronnictwo, które z rozpacz, iż nowa dynastya coraz mocniej ustalać się zaczyna, zdaje się całego dokładać usiłowania, ażeby pokój kraju przez zbrodnicze zakłócić zabiegi. Jeżeli władze sądowe uznały potrzebę zarządzić poszukiwania u tych trzech osób, można bydyć pewnym, że podobne środki były koniecznymi; że otrzymane doniesienia wskazywały ich potrzebę; że porządek i spokojność kraju tego wymaga, i że nareszcie tylko duch stronnictwy, może się przeciwko podobnemu postąpieniu uzalać.“

— Donoszą z Marsylii, że na okręcie parowym *Leonidas*, umarł człowiek, na oczywiste znamiona morowego powietrza. Władza zdrowia przedsięwzięła natychmiast środki potrzebney ostrożności, rzeczony zaś okręt należycie odosobniono.

— *Constitutionnel* pisze: „Pochodowi *Don Karlosa* do Walencyi dawano wiarę na zasadzie wiadomości, którym niesłusznie bezwarunkowo zaufano. Mieszkający na przedmieściach Walencyi stronnicy *D. Karlosa*, zapewnili go imieniem ludności całego miasta, o wydaniu takowego, hyleby się tylko zbliżył. Takiem przyrzeczeniem nłudzony, zboczył *Don Karlos*, nawet bez armat, z drogi madryckiej i obrocił się ku Walencyi; ale śmiała i pełna sprężystości postawa tamtejszych mieszkańców, zniweczyła jego nadzieję, przez co znajduje się teraz na równinach Walencyi, otoczony przez 30,000 Krystynistów, zmierzających różnemi drogami przeciwko niemu. Jeżeli teraz wypuszczą go Jenerowie Królowy z siatki, w którą się uwikłał, będzie to z ich strony błędem nie do przebaczenia i wielką ściągającym na nich odpowiedzialność.“

— Dokończenie wczora przerwanej depeszy z Bordeaux pod 19, bieżmi w następny sposób: „Wiadomości z Madrytu dochodzą aż do d. 15; panowała tam zupełna spokojność. Ministra Spraw Wewnętrznych miejsce, zastąpił P. *Acunha*, Członek Kortezów.“

— Gdy oprócz kościoła Xiędza *Chatel* na *Boulevard St. Denis*, policya zamknęła także kościół francuzki w *Clichy*, z tego więc powodu dzienniki wszczynają znowu pytanie: jak dalece wolność oddawania czci Bogu, zawarowana przez ustawę, rozciąga się do wyznań przez Rząd nie uznanych?

— Mówią tu, że *Abdel-Kader* postanowił przysłać do Paryża uroczyste Poselstwo z podarunkami dla na-

нашему двору съ подарками. Для Герцога Орлеанскаго будто назначены очень красивыя Арабскія лошади.

— Увѣдомляютъ изъ Гавра отъ 17 ч. с. м. что въ тамошней таможенной заставѣ при обревизовкѣ вещей одного путешественника, узнали, что сундукъ его имѣлъ двойное дно. При раскрытіи его найдено много прокламацій Герцога *Нормандіи* (Наундорфа) къ Французскому народу и письма къ многимъ знатымъ легитимистамъ. Всѣ эти вещи и самого путешественника тотчасъ задержали.

23-го Юля.

Сегодняшніе газеты напечатали программу торжественнаго празднества въ 27, 28 и 29 ч. с. м. — Смотръ національной гвардіи не опредѣленъ.

— *Торговый журналъ* сообщаетъ: „Общественное вниманіе возбуждено до высочайшей степени увѣренностію, что трактатъ заключенный между Англіею и Испаніею пришелъ въ исполненіе, по ходатайству Г-на *Марліани*, живущаго въ Лондонѣ. Трактатъ сей утвержденъ уже Мадридскимъ Правительствомъ, которое ожидаетъ только удобной минуты, чтобы представить его Кортесамъ и несомнѣваться въ предполагаемыхъ видахъ. Известно, какія слѣдствія испытываетъ Франція отъ подобнаго договора. Нашъ Кабинетъ обнаружилъ уже по сему случаю свое неудовольствіе, какъ утверждаютъ нѣкоторые журналы, присовокупляя, что въ случаѣ приведенія въ исполненіе сего трактата, Франція исключитъ себя изъ четвернаго союза. Несообщаемъ сего извѣстія какъ вѣрнаго, однако кажется, что Французскій Кабинетъ ограничится только протестомъ противу трактата, безъ выгодъ для нашей торговли и съ ущербомъ для нашей политики. Г. *Моле* не хочетъ оказать никакой помощи Испаніи, и даже противится пособію получаемому симъ Государствомъ отъ Англіи, чѣмъ Мадридскій Кабинетъ поставленъ въ необходимости, освободить себя, во что бы то ни стало, изъ затруднительнаго своего положенія и проч.

— За нѣсколько дней пропалъ неизвѣстно какимъ образомъ изъ своего дома извѣстный Аббатъ *де ла Менне*. Одни полагаютъ, что онъ тайно отправился въ Римъ, другіе, что вступилъ въ орденъ дела Трапа.

— По послѣднимъ донесеніямъ изъ Марселя, на кораблѣ *Leonidos* не было болѣе новыхъ признаковъ моровой извы.

— Правительство получило сегодня слѣдующія телеграфическія депеши: 1) „*Лиму* 21 Юля. Генераль *Ораа*, коего главная квартира была въ Кортѣ, 14 ч. прибылъ въ Валенцію. 15 ч. въ 9 час. утра, произошло сраженіе при Вента дель Поасъ между авангардомъ Генерала *Ораа* и аріергардомъ *Донъ Карлоса*, при чѣмъ Карлисты продолжали походы къ ущельямъ называемымъ Кабрилла. Бились до вечера. Въ Валенцію привезено много раненыхъ. Въ Барселонѣ было спокойно.“ — 2) „*Марсель* 21 Юля. Французскій Консулъ въ Валенціи, увѣдомляетъ отъ 15 ч. с. м. что *Донъ Карлосъ* стоялъ три дня близъ Валенціи. Сдѣлалъ только незначительное нападеніе на городъ, обращаясь потомъ чрезъ ущелье Кабрилла къ Мадриту. Генераль *Ораа* нѣсколько уже дней наблюдавшій Карлистовъ, соединеніемъ съ бригадами *Борзе* и *Санчесъ* при Кортѣ, сдѣлался начальникомъ 9,000 войска, а потому напалъ на Карлистовъ въ 9 час. утра при Вента дель Поасъ; сраженіе продолжалось до 7 час. и судя по сильной перестрѣлкѣ, кажется было упорно. Намѣстникъ не получилъ еще объ этомъ подробностей; нѣсколько фуръ съ ранеными прибыло въ городъ.“ — 3) „*Байонна* 22 Юля. 17-го ч. *Донъ Карлосъ* проходилъ чрезъ Кабрилла въ направленіи похода къ Куэнса. *Эспартеро* того же числа надѣялся прибыть въ Молину. Карлисты стоявшіе въ окрестностяхъ Сарагоссы, сосредоточились при Гіасѣ. Предположенному (со стороны Карлистовъ) нападенію съ 4 баталіонами на линіи при Зубири, воспрепятствовала вылазка изъ Пампелонны состоящая изъ 4,000 чел., но сраженія вовсе не было.“

24-го Юля.

Въ первыхъ числахъ будущаго мѣсяца, Герцогъ Орлеанскій отправляется съ своею супругою въ Діеппъ, а оттуда въ замокъ Э, гдѣ соберется вся Королевская Фамилія.

— Говорили что Князь *Таллейранъ* очень боленъ, но письма изъ Валансе, ничего о томъ не упоминаютъ.

— Въ Министерствѣ Внутреннихъ Дѣлъ говорили о важномъ задержаніи какой то особы близъ Байонны. Слышно, что это одинъ изъ бывшихъ Французскихъ Офицеровъ, Адъютантъ Маршала *Бурмона*. Его задержали во время переезда чрезъ границу.

— Правительство получило сегодня слѣдующія телеграфическія депеши: 1) „*Марсель* 22 Юля. Пакетботъ *la Méditerranée* отправленный 16 ч. изъ Валенціи доставилъ письма о подробностяхъ кровопро-

сшего двору. Хіециу *Orleans*, предназначенъ bardzo piękne konie arabskie.

— Доносъ изъ Havre подъ d. 17 b. m., że na komorze celney tamtejszey, przy rewizyi rzeczy pewnego podróżnego, poznano, że kufer tegoż był z dnem dubeltowym czyli skrytym. Przy otwarciu takowego, znaleziono mnóstwo odezw Xiecia Normandyi (Naundorfa), do ludu francuzkiego, i listy do wielu znakomitych legitymistów. To wszystko i samego podróżnego, zatrzymano natychmiast.

Дня 23.

Дзisieysze gazety umieściły program obchodu uroczystości, przypadające na d. 27, 28 i 29 b. m. — Przegląd gwardyi narodowej, nie został oznaczony.

— *Journal du Commerce*, powiada: „Uwaga publiczna obudzona została do wysokiego stopnia przez pewność, że traktat zawarty między Anglią i Hiszpanią, przyszedł do skutku za staraniem Pana *Marliani*, bawiącego w Londynie. Ten traktat uzyskał już potwierdzenie Rządu Madryckiego, który oczekuje jedynie na jakiś zły raz, a zatem na stosowną chwilę, aby go Korteom przedstawić i pewnym być zamierzonych widoków. Wiadomo, jakie skutki spłyną na Francją z podobnego traktatu; nasz gabinet okazał już z tego powodu nieukontentowanie swoje, a przynajmniej tak niektóre utrzymują dzienniki, z dodatkiem, iż w razie przysięcia do skutku tego traktatu, Francya wyłączy się z poczwórnego przymierza. Nie podajemy tej wiadomości za niezawodną, zdaje nam się wszelako, że gabinet francuzki ograniczy się podobno na protestacyi przeciwko traktatowi bez korzyści dla naszego handlu, a ze stratą dla polityki naszej. Pan *Molé* nie chce dać żadney pomocy Hiszpanii, jest oraz przeciwny wsparciu, jakiego ten kraj od Anglii doznaje, przez co stawia gabinet Madrycki w konieczności wydobycia się za jaką bądź cenę z przykrego położenia, w jakim się znajduje, etc.

— Dni temu kilka, zniknął niewiadomo jakim sposobem, z mieszkania swego, znany Xiądz *de la Menais*. Jedni sądzą, że udał się w cichości do Rzymu, drudzy, że wstąpił do zakonu trapistów.

— Podług ostatnich doniesień z Marsylii, nie pokazał się więcej na okręcie *Leonidas*, żaden nowy ślad zarazy morowej.

— Rząd otrzymał dzisiaj następujące depesze telegraficzne: 1) „*Z Limoux*, dnia 21 Lipca. Jenerał *Oraa*, którego główna kwatera była w Corte, przybył d. 14 do Walencyi. Dnia 15 o godz. 9 rano, przyszło pod Venta del Poys, do bitwy między przednią strażą Jenerała *Oraa*, a tylną *Don Karlosa*, przyczem Karoliści nie ustawali zmierzać ku wąwozem, zwanym Cabrylla. Walczono, aż do wieczora. Do Walencyi przywieziono dużo ranionych. W Barcelonie było spokojnie.“ — 2) „*Z Marsylii*, 21 Lipca. Konsul francuzki w Walencyi, pisze pod dniem 15 byłego miesiąca, że *D. Karlos* stał przez dni trzy pod Walencyą. Tylko mało znaczącą zaczepkę spróbował przeciwko miastu, obracając się potem przez wąwozy Cabrillas ku Madrytowi. Jenerał *Oraa*, który już od dni kilku obserwował Karolistów, znalazł się przez połączenie z brygadami *Borse* i *Sanchez* pod Corte, na czele 9,000 wojska, uderzył więc rano o godz. 9 na Karolistów pod Venta del Poys; bitwa trwała do godziny 7, a sądząc z mocnego strzelania, zaciętą być musiała. Jenerałny Kapitan nie ma jeszcze udzielonych teży szczegółów; kilka wozów przybywa, z rannymi do miasta.“ — 3) „*Z Bajonny*, 22 Lipca. Dnia 17 przechodził *Don Karlos* przez Cabrillas, idąc na Cuenca. *Espartero* spodziewał się przybyć tegoż samego dnia do Molina. Karoliści, którzy stali w okolicach Saragossy, skoncentrowali się pod Hijas. Zamierzonemu (ze strony Karolistów) we cztery bataliony atakowi na linie pod Zubiri, przeszkodziła wyieczka z Pampelony we 4,000 ludzi dokonana, ale do bitwy nie przyszło wcale.“

Дня 24.

W pierwszych dniach przyszłego miesiąca, Xiąże *Orleans* pojedzie z małżonką swoją do Dieppe, a ztamtąd do zamku Eu, gdzie zjedzie się cała rodzina Królewsk.

— Głoszono, że Xiąże *Talleyrand* jest niebezpiecznie chory, ale listy z Walencyi, nic o tém nie wspominają.

— W Ministerjum Spraw Wewnętrznych mówiono o ważnem przyaresztowaniu jakiejś osoby niedaleko Bajonny. Słychać, że tą osobą jest jeden z b. oficerów francuzkich, Adjutant Marszałka *Bourmont*. Zatrzymano go w chwili, gdy przebywał granicę.

— Następujące depesze telegraficzne doszły dziś do Rządu: — 1) „*Z Marsylii*, 22 Lipca. Statek pocztowy *la Méditerranée*, wystany dnia 16 z Walencyi, przyniósł listy obejmujące szczegóły krwawey rozprawy,

(2)

литнаго сраженія, происшедшаго близъ сего города между аріегардомъ *Донъ Карлоса* и авангардомъ *Ораа*. Слѣдствія сего сраженія не были еще официально известны въ Валенціи; но носившіеся слухи представляли ихъ неблагопріятными для конституціоннаго дѣла. — 2) „*Бордо 23 Іюля. Ораа* 15-го ч. въ окрестности Хивана открылъ пальбу и разбилъ *Донъ Карлоса*, который кажется спѣшить къ Куэнсѣ. Въ тотъ же день главная его квартира была въ Буноль. Карлисты лишились около 2,000 чел. 16-го ч. прибыли въ Валенцію дезертиры и пѣхоты. Баронъ *Мееръ* получилъ также перевѣсъ при Пратс-де-Ленанесъ; непріятель принужденъ былъ отступить, и потерянный при Бергѣ пушки, теперь у него отобраны.“ (G. C.)

Великобританія и Ирландія.
Лондонъ, 21-го Іюля.

Третьяго дня у Королевы былъ пріемъ, а вечера торжественное и блистательное собраніе. Въ почти знатнѣйшія фамиліи Вигговъ имѣли въ ономъ многочисленныхъ своихъ представителей, здѣсь тоже находилось и много Торіевъ; также присутствовали и иностранные Посланники за исключеніемъ Графа *Поццо ди Борго*, который по причинѣ болѣзни не могъ явиться. Баронъ *Фогель* и Графъ *Орловъ*, прибывшіе сюда изъ Ст. Петербурга, поздравляли Королеву съ возшествіемъ на престолъ отъ имени своихъ Монарховъ, Короля Нидерландскаго, и Императора Россійскаго. Баронъ *Бюловъ*, Графъ *Бюрнстерна* и Г. *Дедель*, Посланники Пруссійскій, Шведскій и Нидерландскій, представили Ея Велич. новыя вѣрющія грамоты, а Г. *Фандевейеръ* Белгійскій Посланникъ письмо своего Государя. Число лицъ во время этого пріема представленныхъ Ея Величеству простиралось до 200. Герцогъ *Суссекскій* поднесъ въ тоже время Королеву, поздравительный адресъ лорды Массоновъ, коихъ онъ Гросмейстеромъ.

— Вдовствующая Королева третьяго дня дала повелѣніе своей свитѣ и придворному штату, ѣхать въ Ея придворныхъ экипажахъ кавалерамъ для пріема, а дамамъ въ собраніе при дворѣ царствующей Королевы.

— Газ. *Courrier* объявляетъ себя уполномоченною опровергнуть слухъ, что Королева сегодня намѣрена была производить смотръ войскамъ въ Гайдъ Паркъ.

— Капитану *Арбутноу* дозволено принять Испанскій орденъ *Карла III*, а Капитану *Засту Анторпу*, орденъ *Фердинанда*.

— Маркизъ *Лондондери* и его супруга, намѣрены въ Понедѣльникъ дать блистательный балъ Графу *Орлову*.

— Вчера наконецъ продаваемы были алмазы изъ добычи въ Деканѣ съ публичнаго торга; за извѣстный алмазъ *Нассукъ* въ 357½ гранъ, заплачено 7,200 ф. с., а за серги (въ 223½ гранъ) 11,000 ф. с.

— По газ. *Hampshire Telegraph*, корабль *Cracker* привелъ въ Портсмутъ Прусскую галліоту *Flora* въ 170 тоннъ, которую онъ взялъ носимую волнами на высоту *Start Point*, не нашедши на оной ни одного человѣка. Галліота нагружена была желѣзомъ изъ Кардиффа, отправленнымъ въ одну изъ гаваней Балтійскаго моря.

— Во вчерашнемъ собраніи при дворѣ Королевы, всѣ дамы какъ слѣдуетъ были еще въ траурѣ. Королева и ея мать были въ черныхъ креповыхъ платьяхъ, а первая украшена была знаками ордена подвязки. Одинъ Геральдикъ доказываетъ, что этотъ орденъ въ прежнія времена жалованъ былъ какъ дамамъ такъ и кавалерамъ, и что на портретахъ женщинъ съ семнадцатаго столѣтія, украшенія этого ордена видѣть можно. Видъ и обращеніе юной Королевы во время этихъ тягостныхъ церемоній, возбуждаютъ всеобщее удивленіе. Должно замѣтить при томъ, что здѣшнія газеты не прибавляютъ обыкновеннаго выраженія о вожделѣнномъ состояніи здоровья Ея Корол. Величества. Донынѣ уже поднесено Королеву до 100 адресовъ отъ городовъ и сословій, изъ коихъ она три приняла на трою. (A.P.S.Z.)

24-го Іюля.

21-го ч. с. м. принимала Королева въ Ст. Джемскомъ дворцѣ, сидя на тронѣ адрессы Шотландской церкви, диссидентовъ вообще, духовенства пресвитеріанскаго и квакеровъ.

— Законодательное сословіе области Миссисипи, опредѣлило, что тотъ, кто на дуэли убьетъ своего противника, уплачиваетъ за него всѣ долги.

— Пакетъ съ письмами отданный на дняхъ полиціею Министру Иностранныхъ Дѣлъ какъ будто содержащими планы на жизнь Короля *Людвика Филиппа*, привезенъ Сиръ *Эдуардомъ Вавасуромъ*, къ одному Французу по имени *Грюанъ*. Одно изъ сихъ писемъ адресовано: къ Герцогу, второе: къ Герцогу *Нормандіи*. *Грюанъ* при полицейскихъ допросахъ име-

стозноней въ близости tego miasta między tylną strażą *Don Karlosa* a przednią Jenerała *Oraa*. Wypadki tego spotkania, nie były jeszcze znane w Walencji drogą urzędową; ale obiegające pogłoski przedstawiały je jako niepomysłne dla konstytucyjnej sprawy. — 2) „*Z Bordeaux, 23 Lipca. Oraa* uderzył dnia 15 w okolicy Chivana i pobit *Don Karlosa*, który zdaje się zmierzzać do Cuenza. Miał on tego samego dnia główną kwaterę w Bunol. Karoliści stracili blisko dwa tysiące ludzi. Dnia 16 przybyli do Walencji zbiegowie i jeńcy. Baron *de Meer* odniósł także korzyści pod *Prats-de-Leuñanes*; nieprzyjaciół był zmuszony do odwrotu, a utraczone pod *Beiga* armaty, teraz odebrane mu zostały.“

Британія Велика і Ирландія.
Лондонъ, дня 21-го Липца.

U Królowej zawczoraj były pokoje, a wczoraj pierwsze świetne i wspaniałe zgromadzenie. Wszystkie prawie znakomitsze domy wigów miały tu swoich reprezentantów, nie brakło także i torysów; zagraniczni posłowie również byli obecni, wyjąwszy tylko Hrabiego *Pozzo di Borgo*, któremu słabość bydź nie dozwoliła. Baron *Fagel* i Hrabia *Ortów*, który tu przybył z St. Petersburga, złożyli powinszowania Królowej z powodu Jej wstąpienia na tron w imieniu swych Monarchów, Króla Niderlandów i Cesarza Rosyjskiego. Baron *Bülow*, Hrabia *Björnstjerna* i P. *Dedel*, Posłowie Prusski, Szwedzki i Niderl., podali Jej K. M. nowe swie listy wierzytelne a P. *Fandeweyer*, poseł Belgijski, list od swego Monarchy. Liczba osób przedstawionych Jej Kr. Mości na pokojach miała wynosić do 200. Xiążę *Sussex* podał Królowej na pokojach adres z życzeniem pomyślności od loż massonów, których on jest Wielkim Mistrzem.

— Królowa, wdowa, pozawczora rozkazała swemu orszakowi i Urzędnikom dworu, w swych pojazdach, przebiec Kawalerów na pokoje, a damy na zgromadzenie u dworu panującej Królowej.

— *Courrier* ogłasza, iż jest urzędowie upoważniony, zbić pogłoskę, jakoby Królowa dzisiaj miała zamiar odbyć musztrę woysk w Hyde-Park.

— Kapitanowi *Arbuthnot* дано pozwolenie przyjąć order Hiszpański *Karola III*, a Kapitanowi *East Apthorp*, order *Ferdynanda*.

— Markiz *Londonderry* i jego małżonka mieli zamiar w Poniedziałek dać wspaniały bal dla Hrabiego *Ortowa*.

— Wczora наконецъ zostały przedane przez publiczną licytacją dyamenty ze zdobyczy w Dekan. Za sławny dyament *Nassuck* od 357½ granow; zapłacono 7,200 f. s., a za parę zauszno (od 223½ granow) 11,000 f. sterl.

— Według *Hampshire Tellegraph*, okręt *Cracker* przyprowadził do *Portsmouth* galiotę Pruską *Flora* od 170 beczek, którą znalazł pływającą na wysokości *Start-Point*; nie zastawszy na niej żadnego człowieka. Ładunek galioty składał się z żelaza z *Cardiffu*, przeznaczonego do jednego z portów morza Bałtyckiego.

— Na wczorajszym zgromadzeniu u Królowej Damy, jak należy, były jeszcze w żałobie. Królowa i jej matka miały na sobie czarne krepowe suknie, a pierwsza była ozdobiona znakami orderu podwiązki. Jeden Heraldyk dowodził: iż order ten za dawnych czasów dawano równie damom jak i kawalerom, oraz że na portretach niewiast z wieku XVII znaki tego orderu widzieć można. Postawa i obchodzenie się młodej Królowej podczas tych uciążliwych ceremonii powszechne wzbudza podziwienie. Nadto zauważyć jeszcze należy, iż tutejsze gazety nie mieszczą zwyczajnego wyrażenia o pożądanym stanie zdrowia Jej Królewskiej Mości. Do tychczas już podano Królowej do 100 adresów od miast i rozmaitych stanów, z których trzy na tronie odebrała. (A.P.S.Z.)

Dnia 24.

Dnia 21 b. m. przyjmowała Królowa w Pałacu St. James, siedząc na tronie, addressa kościoła Szkockiego, dysydentów w ogólności, duchowieństwa prezbiterjańskiego i kwakrów.

— Głowa prawodawcy kraju Missisipi, postanowiło, że ten, kto zabija w pojedynku swego przeciwnika, jest obowiązany płacić wszystkie długi zabitego.

— Paczka listów, którą w tych dniach oddała policya Ministrowi interesów zagranicznych, jako mającą zawierać plany na życie Króla *Ludwika Eilipa*, była przywieziona przez Sir *Edwarda Vavasour*, dla pewnego Francuza, nazwiskiem *Gruan*. Jeden z tych listów, miał na kopercie adres: do xięcia, drugi do xięcia *Normandyi*. *Gruan* mianował się przy badaniach po-

новаль себя исправляющимъ дѣла Герцога Нормандіи и утверждалъ, что сей Князь не только не имѣлъ никакого намѣренія на жизнь *Людвика Филиппа*, но напротивъ спасъ его отъ смерти. *Грюанъ* требовалъ возвращенія писемъ; но ему отвѣчали, что онъ получить резолюцію.

— Въ Портсмутѣ находится 1,000 чел. изъ быв. Англійско-Испанскаго легіона, которые между тѣмъ помѣщены на разнащеныхъ корабляхъ. Содержаніе получаютъ они изъ морскихъ магазиновъ.

— Важныя извѣстія получены здѣсь изъ Мексики отъ 12 Іюня. Генераль *Монтезума* перешедшій на сторону революціи въ Ст. Луи де Потози, сдѣланной Генераломъ *Рамертъ-Угарте* въ пользу федерации, 26 ч. отправился на встрѣчу правительств. войска. Федералисты разбиты; взяты въ плѣнъ или убиты всѣ начальники революціи, чѣмъ какъ кажется все кончено. — Мексиканскій Президентъ Генераль *Бустаменте* въ посольствѣ своемъ къ конгрессу уведомилъ, что Испанія и Папа признали независимость Мексики. Мексиканское Правительство получило донесеніе, что въ Хигуагуа, открыты изобильныя рудники золота и серебра.

— Здѣсь носится слухъ, что въ Лиссабонѣ обнародовано уложеніе *Донъ Педра*. (G. C.)

Германія. Мюнхенъ, 21-го Іюля.

Его Кор. Высоч. Наслѣдн. Шведскій Принцъ вчера прибылъ сюда и остановился во дворцѣ своей тещи Е. К. В. Герцогини *Лейхтенбергской*, которая по этому поводу возвратилась изъ своего загороднаго дома въ Исманингъ въ городъ.

— Его Высочество Наслѣдн. Принцъ и соправитель Куртессенскій пробывъ здѣсь нѣсколько дней, выѣхалъ отсюда въ Зальцбургъ. Онъ соблюдалъ инкогнито и не дѣлалъ никакихъ визитовъ. (A.P.S.Z.)

Ганноверъ, 10-го Іюля.

Въ послѣднемъ N-рѣ Журнала Законовъ для Ганноверскаго Королевства, помѣщенъ весьма важный Королевскій дипломъ слѣдующаго содержанія: „*Эрнестъ Августъ*, Божіею милостію Король Ганноверскій, Королевичъ Англійскій и Ирландскій, Герцогъ Кумберландскій, Брауншвейгскій и Люнебургскій и пр. Угодно было Всевышнему отозвать 20 ч. пр. м. отъ сей временной жизни нашего высокоуважаемаго брата Е. В. Короля Великобританскаго и Ганноверскаго *Вильгельма IV*, и снова крайне опечалить насъ, нашъ Королевскій домъ и всѣхъ вѣрно-подданныхъ. — Когда слѣдовательно въ силу существующихъ въ нашемъ Королевствѣ до сихъ поръ о первородствѣ, обезпечивающихъ намъ наслѣдство Ганноверскаго престола, мы приняли правленіе, милостиво извѣщаемъ о томъ и имѣемъ несомнительную надежду, что всѣ наши чиновники, вассалы и подданные, останутся намъ вѣрными, повиновующимися и вмѣстѣ преданными нашей Королевской особѣ. — Съ своей стороны увѣраемъ за то ихъ въ нашей Королевской милости и покровительствѣ. Всѣ желанія и усилія наши всегда будутъ клониться къ одной цѣли — упредить счастье вѣрныхъ намъ подданныхъ и обезпечить ихъ благоденствіе. По сему имѣя это постоянно въ виду, мы должны были убѣдиться, что коренныя Государственныя законы, во многихъ статьяхъ неудовлетворительны. И такъ желая немедленно сообщить нашимъ вѣрно-подданнымъ наше мнѣніе, на счетъ сего столь важнаго предмета, объявляемъ, что эти Государственныя законы не заключаютъ достаточнаго ручательства за свободу народа. Но не желаемъ ничего рѣшить по этому предмету, пока не будутъ достаточно изслѣдованы всѣ отношенія. — Напротивъ того мы намѣрены созвать общіе чины Королевства, чтобы онѣ узнавъ наше мнѣніе, занялись нужными переѣмками нашего законодательства. Вѣрныя наши подданные, никогда въ опредѣленіяхъ прежнихъ законовъ обрѣтали счастье и благоденствіе, потому упредить эти блага для нихъ и впредь, есть нашимъ искреннимъ желаніемъ. Мы не потребовали при изданіи сего диплома скрѣпленія подписью нашихъ Государств. Министровъ, но мы только поручили подписать оный Государственному Министру *Шееле* совершившему намъ присягу въ вѣрности и въ повиновеніи. Полагаемся на вѣрность и преданность Ганноверскаго народа и уповаемъ, что онъ спокойно будетъ ожидать изслѣдованія поминутаго предмета, какъ единственно имѣющаго въ виду его благоденствіе. — Вмѣстѣ желаемъ чтобы до дальнѣйшихъ нашихъ распоряженій, все производилось по прежнему порядку и повелеваемъ, чтобы нынѣшнее наше распоряженіе, въ теченіи двухъ мѣсяцевъ было выставлено на всѣхъ публичныхъ мѣстахъ, а потомъ отослано въ наше Министерство. — (М. П.) *Эрнестъ Августъ*. — Г. *Шееле*. (G. C.)

лицуныхъ, справляющимъ интереса *Хіеца Норманды* и zapewniaлъ, iż tenże *Хіаже*, nie tylko nie miał żadnego zamiaru na życie *Ludwika Filipa*, ale owszem uratował go od zamordowania. Gruan żądał zwrotu listów; odpowiedziano mu tymczasem, że dostanie rezolucyą.

— W Portsmouth znajduje się 1600 ludzi z b. Angielsko-Hiszpańskiej legii, których tymczasowie pomieszczono na okrętach rozbrojonych. Utrzymanie dostają z magazynów marynarki.

— Ważne wiadomości nadeszły tu z Meksyku, pod datą 12 Czerwca. Jenerał *Montezuma*, który przeszedł na stronę rewolucyi w San Louis de Potosi, zrobionej przez Jenerała *Ramert Ugarte* na korzyść federacyi, udał się dnia 26 Maja, na spotkanie wojska Rządowego. Federaliści zostali zniesieni, poymano w niewolę lub zabito wszystkich Naczelników rewolucyi, przez co, jak się zdaje, jest już wszystko ukończone. — Prezydent *Meksyku*, Jenerał *Bustamente*, doniósł w poselstwie mianem do kongressu, że Hiszpania i Papież, uznali niepodległość Meksyku. Rząd meksykański otrzymał doniesienie, że w Chihuahua, odkryto obfite miedzy złota i srebra.

— Biega tu pogłoska, że w Lizbonie ogłoszono znowu ustawę *Don Pedra*.

НѢмцы.

Monachium, 21-го Lipca.

Его Кр. Высоч. Настѣпца трону Шведскаго вѣчорай ту прибылъ и высадился до палацу свей тещи *Хіежнеи Леuchtenberg*, która z tego powodu wróciła do miasta ze swego wiejskiego domu w Ismaning.

— Jego Wysokość *Хіаже* Настѣпца и Współregent Кур-хессен, po kilku dniach pobytu wyjechał ztąd do Salzburga. Zachowywał on incognito i żadnych nie oddawał wizyt. (A.P.S.Z.)

Hannover, 10-го Lipca.

W ostatnim numerze dziennika praw dla Królestwa Hannoverskiego, znajduje się następujący nader ważny patent Królewski, w osnowie następujący: — „*Ernest August*, z Bożej łaski Król Hannoverski, Król wicz Angielski i Irlandzki, *Хіаже* Cumberlandzki, Brunswicki i Lüneburgski i t. d. Podobają się Najwyższemu powołać d. 20 z. m. z doczesnego życia, naszego wielce czczonego brata, N. Króla Wielkiej Brytanii, także Hannoveru, *Wilhelma IV*, i przez to nas, nasz Królewski dom i wszystkich wiernych poddanych wielkiego smutku nabawić. — Skorośmy więc na mocy istniejącego w Królewskim domu naszym prawa pierwszeństwa, zapewniającego nam następstwo tronu Hannoverskiego, panowanie objęli, donosimy o tém jak najłaskawiej i mamy nieopłonną nadzieję, że wszyscy nasi urzędnicy, lennicy i poddani, pozostaną nam wiernymi i posłusznymi, a zarazem przywiązani do naszej Królewskiej osoby. — Natomiast zapewniamy ich o naszej Królewskiej łasce i opiece. Wszystkie życzenia i usiłowania nasze zmierzają zawsze będą do uszczęśliwienia powierzonych nam poddanych i zapewnienia im pomyślności oraz dobrego bytu. — To zatem ciągle mając na pieczy, przekonać się musimy, że prawo zasadnicze krajowe w wielu punktach nie jest dostateczne. Pragnąc zaś objawić natychmiast wiernym naszym poddanym myśl naszą, o tym tak ważnym przedmiocie, oświadczamy, że prawo to z wielu względów nie obejmuje dostatecznej rękojmy swobód narodowych. Nie chcemy zaś nie o tym przedmiocie wyrokować, za nim wszelkie stosunki dostateczne zgłębić nie zostaną. — Jest owszem wolą naszą zwołać ogólne Stany Królestwa, aby te po objawieniu myśli naszych, zajęły się potrzebnymi zmianami ustawodawstwa naszego. Wierni nasi poddani znajdowali niegdyś w stosunkach dawniejszych ustaw, swoje szczęście i pomyślność, a takowe im i nadal zapewnić jest naszym najgorętszym życzeniem. — Nie zażądaliśmy przy wydaniu obecnego patentu, podpisów naszych Ministrów Stanu, tylko podpisanie takowego, Ministrowi Stanu *Scheele*, który nam przysięgę na wierność i obowiązek wykonał, zaleciliśmy. Polegamy na przywiązaniu i wierności ludu Hannoverskiego i spodziewamy się, iż zgłębienia powyższego przedmiotu spokojnie oczekiwać w tém przekonaniu będzie, jako jedynie samą tylko pomyślność jego mamy na celu. — Chcemy zarazem, aby aż do dalszych naszych rozporządzeń, wszystko dawniejszym postępowało trybem i rozkazujemy, aby niniejsza odezwa nasza na wszystkich miejscach publicznych przez dwa miesiące przybitą, a następnie do naszego ministerium odesłaną została. (L. S.) *Ernest August*. — G. *Scheele*. (G. C.)

ИСПАНИЯ

Барселона, 14-го Июля.

Въ здѣшней газетѣ *Vapor* сообщаютъ: Военный Губернаторъ въ Арвера, доноситъ Генералъ-Капитану Каталоніи: „Сей часъ получилъ я извѣстіе, что при Валенціи произошло сраженіе между Генераломъ *Oraa*, Бригадиромъ *Iriarte* и *Nogueras* и между Карлистами. Наши войска удержали за собою поле сраженія. *Донъ-Карлосъ* и *Кабрера* потеряли много людей.“ (A.P.S.Z.)

ИТАЛІЯ.

Неаполь, 8-го Июля.

На нашей рейдѣ стоятъ три линійныхъ корабля, два брига и одинъ фрегатъ, который сегодня или завтра съ 2,000 чел. долженъ отплыть въ Палермо, съ строгимъ Королевскимъ повелѣніемъ высадиться тамъ съ позволенія или насильно. Съ большимъ вниманіемъ ожидаютъ послѣдствія, но къ сожалѣнію должно предчувствовать недоброе, такъ какъ извѣстно по опытамъ, что жители Палермы и Сицилійцы вообще тверды въ своихъ намѣреніяхъ. Если повѣрить разнымъ слухамъ, то въ Палермо многимъ транспортнымъ правительственнымъ кораблямъ не смотря на сопротивленіе, запрещенъ входъ. Это именно обстоятельство будто бы побудило Короля къ такимъ насильственнымъ мѣрамъ. Слѣдствіе обнаружить дальнѣйшее. Въ Мальтѣ зараза весьма усиливается. Мессина и Римъ, хотя въ семь послѣднемъ очень худой воздухъ, до сихъ поръ свободны. Уже 6 дней смертность уменьшилась здѣсь 114-ю; дай Богъ, чтобы такъ продолжалось!

11-го Июля.

На вчерашней биржѣ ни о чемъ болѣе не говорили, какъ о Палермо; этотъ городъ подверженъ ужасному бѣдствію. Мы получили вчера отсюда съ пароходомъ прибывшимъ въ 24 часа, новыя, но неблагоприятныя извѣстія; изъ нѣкоторыхъ можно заключать, что число умершихъ въ день доходитъ до тысячи. Народъ съ ожесточеніемъ бродитъ по безлюднымъ улицамъ и грабить оставленные замки. Говорятъ, что чернь бросила въ море четырехъ лѣкарей, которые не хотѣли помогать больнымъ. Вчера происходилъ чрезвычайный Министерскій Советъ для принятія мѣръ сообразныхъ съ обстоятельствами. Въ тотъ же день по полудни Королевскій пароходъ отплылъ въ Палермо, а два другіе должны быть въ готовности. Говорили о томъ, чтобы послать туда Принца *Леопольда*, прежняго Вице-Короля Сицилійскаго, котораго въ Палермо чрезвычайно любятъ, онъ своимъ личнымъ вліяніемъ наиболее могъ бы сдѣлать, ибо кажется, что народъ протестовалъ противъ стоящихъ въ Неаполѣ Неаполитанскихъ войскъ и задержалъ имъ жалованье.

— Увѣдомляютъ изъ Палермо, отъ 4-го ч. с. м.: „Въ нѣсколько дней умерло здѣсь отъ холеры 1,500 чел.; это число весьма значительно если подумаемъ, что четвертая часть 190,000 душъ народонаселенія, прежде вынеслась изъ города. Всѣ лавки, магазейны, кофейныя и проч., закрыты. Здѣсь безпорядокъ чрезвычайный и чернь сдѣлала уже многія волненія. Составилась депутація съ цѣлю наблюдать за общественными дѣлами, и для этого взяла Государств. казну, въ которой наличными около 150,000 онъ для пособія бѣднымъ. Неаполитанскіе корабли будутъ совершенно удалены, а между прочимъ, недавно начальство здоровья запретило входъ кораблю посланному отъ Правительства и выдержавшему въ Ливорнѣ предписанный карантинъ.“ (A.P.S.Z.)

ПОРТУГАЛІЯ.

Лиссабонъ, 22-го Июня.

Изъ Алгарви получено извѣстіе, что извѣстный *Ремешидо* съ нѣскольکو сотъ человѣкъ опять появился неизвѣстно откуда; ограбилъ нѣкоторыя окрестности, схватилъ и обезоружилъ нѣсколько неожиданныхъ его отрядовъ правительственнаго войска и одного офицера велѣлъ разстрѣлять. Отправлены противу него новыя отряды, которые достигнувъ ухажившихъ съ добычею, отняли ее, много людей убили и захватили, но *Ремешидо* ушелъ благополучно.

— Утверждаютъ, что все войско изъ провинцій собрано будетъ въ Лиссабонъ. Слухъ, что будетъ ему уплачено недоимочное жалованье, заставляетъ догадываться, что Правительство въ этомъ войскѣ хочетъ имѣть подпору, ибо въ провинціяхъ обнаруживается нѣкоторый родъ волненія внушающаго справедливое опасеніе. Собираютъ ли войско потому, чтобы совокупно съ національною гвардіею удержать нынѣшнюю систему? или потому, чтобы разрушить оную и выступить противу національной гвардіи? Что партія, имѣющая сегодня перевѣсъ, должна беречься, открывается изъ сего, что *Nacional* сильно возмущается противу оппозиционныхъ газетъ и приписываетъ имъ волнованіе народа. (G. C.)

HISZPANIA.

Barcelona, 14 Lipca.

W tutejszey gazecie *Vapor* czytamy: Wojskowy Naczelnik *Arvera* donosi Jenerał-Kapitanowi Katalonii: „Teraz właśnie otrzymuję wiadomość, iż pod Walencyą zaszła potyczka między Jenerałem *Oraa*, Brygadyerem *Iriarte* i *Nogueras*, a Karolistami. Nasze wojska utrzymały się na polu bitwy. *Don Carlos* i *Kabrera* utracili wiele ludzi.“ (A.P.S.Z.)

WŁOCHY.

Neapol, 8-go Lipca.

Na naszej reydzie stoją trzy okręty wojenne, dwie brygantyny i jedna fregata, która dzisiaj lub jutro z 2,000 ludzi ma odpłynąć do Palermu, z wyraźnym rozkazem Królewskim tam wylądować, dobrym sposobem lub przemocą. Z wielkiem napięciem oczekują wypadku, lecz trzeba się spodziewać nie zbyt pomyślnego, gdyż wiadomo z doświadczenia, że Palermitanie i Sycyliacykowie mocno obstają przy swym zamiarze. Jeśli można dać wiary rozmaitym pogłoskom, tedy w Palermie wielu okrętom przewozowym Rządu pomimo oporu, wzbroniono wejścia. Okoliczność ta szczególnie miała pobudzić Króla do przedsięwzięcia takich gwałtownych środków. Następstwo okaże dalsze. W Malcie cholera czyni wielkie postępy. Messyna i Rzym, chociaż w tém ostatniem tak jest złe powietrze, są dotąd wolne. Tu od 6-ciu dni śmiertelność zmniejszyła się o 114; day Boże, ażeby tak postępowało!

Dnia 11.

Na wczorayszey giełdzie o niczem inném nie mówiono, jak o Palermie, która wystawioną jest na okropną nędzę. Przez przybyły ztamtąd we 24 godzin parochod, otrzymaliśmy wczora równie nowe, jak złe wiadomości; podług niektórych, liczba umarłych codziennie dochodzić ma do 1,000. Lud ze wściekłością przebiega wyludnione ulice i rabuje opuszczone pałace. Opowiadają, że pospólstwo utopiło do morza czterech lekarzy, za to że nie chcieli pomagać chorym. Wczora była Rada Ministeryalna, dla postępowania stosownie do okoliczności. Tegoż samego dnia po południu parochod Królewski wypłynął do Palermu, a trzy inne otrzymały rozkaz bytć w gotowości. Była mowa o tém, ażeby wystać tam Xięcia *Leopolda*, dawniejszego Vice-Króla Sycylii, który w Palermie nadzwyczaj jest lubiony, i przez swój wpływ osobisty mógłby najwięcej dokazać, gdyż się zdaje, iż lud protestował się przeciwko woyskom Neapolitańskim, stojącym w Palermie i żołąd mu zatrzymał.

— Donoszą z Palermo pod dniem 4 t. m.: „W kilku dniach umarło tu na cholerę 1,500 ludzi, co jest wielką liczbą, gdy weźmiemy na uwagę, że czwarta część 190,000 dusz ludności, pierwey wyniosła się z miasta. Wszystkie sklepy, magazyny, kawiarnie i t. d. zamknięto. Zamieszanie jest bez granic, pospólstwo bardzo dopuszcza się swawoli. Utworzyła się deputacya, mająca mieć staranie o interesa publiczne, i na ten cel zabrała kasę Państwa, mającą gotowizny około 150,000 onz, dla wspierania ubogich. Okręty Neapolitańskie całkiem mają bytć oddalone; pomiędzy innemi niedawno także okrętowi Rządowemu, który wytrzymał w Liwornie przepisana kwarantannę, władze zdrowia wzbronily wejścia.“ (A.P.S.Z.)

PORTUGALIA.

Lisbona, d. 22 Czerwca.

Z Algarbii nadeszła wiadomość, że znany *Remeszydo*, znowu się zjawił w kilkaset ludzi niewiedomo zkad; zrabowawszy niektóre okolice, poymał on i rozbił kilka niespodziewających się go oddziałów wojska rządowego, a oficera jednego rozstrzelać kazał. Wyśłano nowe oddziały przeciwko niemu, które doścignawszy uchodzących z łupem, takowy odebrały, niemato ludzi zabiły i poymały, ale sam *Remeszydo* uszedł szczęśliwie.

— Utrzymują, że wszystkie wojsko z prowincyi będzie do Lizbony zgromadzone. Pogłoska, że będą mu zapłacone zaległości, każe się domyslać, iż Rząd chce w tém woysku mieć podporę, ponieważ w prowincyach objawia się pewien rodzaj wrzenia słuszną obawą przemawiać mogący. Czyliż zgromadzają wojsko dla tego, aby pospół z gwardyą narodową utrzymać teraźniejszy systemat? albowi też dla tego, żeby go obalić i przeciwko gwardyi narodowej wystąpić? Ze przeważniejsze dziś stronnictwo powinno się mieć na baczności, wi dziemy ztąd, jak dziennik *National* powstając ostro przeciwko gazetom oppozycyynym, wyrzuca im podburzanie ludu. (G. C.)